

Posudek oponenta disertační práce PhDr. Jitky Herlesové

„Psycholog a bariatrická léčba obezity“

předkládané v roce 2017 na Katedře psychologie FF UK Praha.

Disertační práce je zaměřena na vyhodnocení psychických, zdravotních a sociálních aspektů v souvislosti s obezitou posuzovaných osob a jejich změny, následující po bariatrické operaci. Práce má 177 stran včetně příloh a je rozdělena na teoretickou a empirickou část. Teoretická část obsahuje 8 kapitol, věnovaných tématu obezity, bariatrické a metabolické chirurgii, psychopatologii a psychosociálnímu fungování, vztahu deprese a obezity, psychologickému vyšetření před bariatrickou operací, kvalitě života u lidí s obezitou 2. a 3. stupně, dotazníku jídelních zvyklostí a období po bariatrické operaci. V empirické části popisuje autorka ve 4 kapitolách vlastní výzkum, vyhodnocující charakteristiky kandidátů bariatrické operace získané při psychologickém vyšetření a dále na změny po zákroku a diskutuje získané výsledky. Práce je ukončena závěrem a přehledem literárních zdrojů.

Práce PhDr. Jitky Herlesové integruje svoji zkušenost v oblasti klinické praxe s teoretickou vybaveností, doloženou rozsáhlým studiem odborných pramenů a také solidním výzkumným přístupem a hodnocením výsledků, které přispívají i praktickým cílům práce v oblasti bariatrické léčby obezity. Autorka předkládá široký záběr pohledů na problematiku (zdravotní, psychické a psychopatologické a sociální aspekty problému), je orientovaná v problematice i mimo oblast klinické psychologie, je obeznámena i s medicínskou problematikou obezity.

Část práce, týkající se psychologického vyšetření pacientů před bariatrickou operací, představuje fundovaný přínos pro doporučený postup vyšetření (autorka se podílela na publikaci guidelines již v roce 2013). Autorka správně zdůrazňuje, že základem vyšetření před bariatrickou operací je strukturovaný rozhovor v kombinaci s dotazníkovými metodami a zejména zjištění okolností, které vedou k doporučení či zamítnutí kandidáta k operaci. Domnívám se, že kritéria, která vedou ke kontraindikaci operace z hlediska psychopatologické symptomatiky, by měl však posuzovat psychiatr. V případě deprese nelze posuzovat pouze stupeň deprese, ale také zařazení depresivních příznaků v rámci psychiatrické diagnózy dle MKN-10 a vyhodnocení, o jaký typ depresivní poruchy se jedná. Významnou součástí zkoumání je pooperační vývoj a podmínky úspěšného či neúspěšného průběhu. Úloha psychologa v takové situaci může významně podpořit protektivní mechanismy a oslabit případnou chronifikaci obtíží.

Empirická část je propojena s tématy, zpracovávanými teoreticky. Cílem prospektivní studie bylo zmapování psychických a sociálních charakteristik, a dále změn po bariatrické operaci. Výzkumný soubor je rozsáhlý, ve vstupním souboru bylo zahrnuto 395 vyšetřených pacientů, vyhodnocena byla data u 346 pacientů, kteří k bariatrickému zákroku dospěli. Vývoj adaptace po operaci byl sledován u 305 osob. Převažujícími respondenty byly ženy (81,79%) v průměrném věku 44 roků. V rámci výzkumu byly užity adekvátní metody, včetně zpracování získaných dat. Získané výsledky se shodují s citovanými publikovanými pracemi.

Formální úroveň práce splňuje požadavky na vědecké zpracování tématu, práce s literárními zdroji je dostatečně rozsáhlá, sběr dat a jejich zpracování je odborně podložené, argumentace je srozumitelná.

Otázky autorce:

- 1) Jaké významné rozdíly byly zjištěny mezi muži a ženami ?
- 2) Co autorka považuje za preditory úspěšné adaptace po bariatrické operaci?
- 3) Jaké psychologické (psychoterapeutické) přístupy považuje za indikované v následné péči ?

Předložená disertační práce splňuje požadavky na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně ji klasifikuji prospěla.

Doc. PhDr. Jana Kocourková

2.lékařská fakulta UK

V úvalu 84, Praha 5

V Praze dne 9.5.2017